

Danderyd 2021-12-17

Remissyttrande över Remiss av promemorian Vaccinationsbevis på serveringsställen och i andra verksamheter, smittskyddsåtgärder i långväga kollektivtrafik och förlängning av begränsnings- och serveringsförordningarna

Diarienummer: S2021/07875

Remissinstans: Stockholmsmarknader AB

Stockholmsmarknader, som representant för loppis- och marknadsbranschen, har läst utkastet till nya ändrade restriktioner samt föreskrifter kring användande av vaccinationsbevis. Promemorian är något otydligt i vad som föreslås gälla för marknader framöver. Vi har dock följande viktiga kommentarer och påpekanden.

Först och främst: Regering och lagstiftare måste ta i beräkning att *både krav på vaccinationsbevis och / eller specifikt antal deltagare per kvadratmeter för just marknadsbranschen i de flesta fall skulle innebära en tvingande totalnedstängning av en verksamhet*. De kan därför inte ses som två kompletterande valmöjligheter för en arrangör, utan är omöjliga på precis samma sätt.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Marknader har specifika förutsättningar, som på avgörande sätt skiljer sig från andra offentliga tillställningar / allmänna sammankomster. Detta gör både att behovet av restriktioner ser annorlunda ut och att t ex de fysiska möjligheterna att använda vaccinationsbevis ofta saknas.

Olika ankomsttid, flyktiga besök: Liksom på andra handelsplatser/köpcentrum kommer besökare till marknader vid olika tidpunkter, tillbringar kortare tid på marknadsområdet och lämnar området vid olika tidpunkter. Människor kommer på så sätt bara i flyktig kontakt med varandra, jämfört med tillställningar och sammankomster där deltagarna närvarar längre tider.

Ingen entrékassa / biljettkontroll: Det krävs normalt inte heller biljetter eller entréavgift för att besöka en marknad (förutom för utställarna). Det finns alltså inte någon uppbyggd logistik eller naturlig plats / tillfälle för kontroll av vaccinationsbevis eller räkning av deltagare. Det finns inte heller ekonomiska möjligheter att införa sådan kontroll på de flesta marknader.

Öppna områden utan begränsad in- / utgång: Både krav på vaccinationsbevis och / eller "per kvadratmeter-begränsning" förutsätter inhägnade områden. Marknader däremot håller ofta till på öppna områden, dit besökare kan ta sig in på bred front, utan specifika in- och utgångar. De kan t ex hålla till mitt i ett parkeringsgarage på en handelsplats, på ett inomhustorg e dyl eller utomhus under främst sommarhalvåret.

Ur smittskyddshänseende är detta positivt, då det minimerar risk för trängsel vid in- eller utgångar. Omvänt skulle smittrisen öka om en marknad hägnas in och människor hänvisas till avsmalnade in- och utgångar med köer och trängsel.

Det är sällan möjligt, varken praktiskt, logistiskt, ekonomiskt eller juridiskt, att hägna in en öppen offentlig plats på detta sätt. Varken vaccinationsbevis eller "per kvadratmeter-begränsningar" fungerar därför i praktiken för många marknader. De kan därför inte ses som två olika alternativ för många marknader, utan är omöjliga på precis samma sätt och av samma skäl.

T ex så sker alla bakluckeloppisar under vinterhalvåret i p-garage i köpcentrum. Där finns inte sällan ett 20-tal ingångar: hissar, trapphus, bilvägar, tunnelbaneuppgångar, centrumentréer etc och får inte hägnas in av brandskyddsskäl.

FÖRSLAG

Utifrån ovan vill vi poängtera vikten av följande:

- Att marknader fortsatt ska regleras separat, d v s **inte** som övriga offentliga tillställningar / allmänna sammankomster.
- Att regleringen av marknader, om något, bör följa de regleringar som gäller för övriga handelsplatser, d v s köpcentrum som precis som marknader har flera handlare (dock inte som butikerna i sig med begränsade lokaler).
- Att möjligheten till att använda vaccinationsbevis kan finnas, men då just som en möjlighet för ansvarig arrangör, som alternativ till restriktionerna.
- Att det måste finnas ett stoppdatum för nya eventuella restriktioner, som aktivt måste förlängas med nytt beslut, snarare än en tillsvidaregiltighet.

Vid ett eventuellt behov av ytterligare restriktioner för marknader bör:

- **i första hand** införs ett krav på vaccinationsbevis för endast utställare / försäljare på marknader. Dessa är de som tillbringar lite längre tid på marknaden, jämfört med shopparnas flyktiga besök. Det är också möjligt för arrangören att kontrollera utställare / försäljare vid ankomst;
- **i andra hand** återinförs de branschspecifika restriktioner som gällde för marknader under sommaren 2021 (1 juni – 30 september);
- **och** det bör göras skillnad på marknader utomhus och inomhus då det är avsevärd skillnad i risk för smittspridning dem emellan.

Vi står gärna till förfogande vid frågor eller funderingar. Vi deltar också gärna i dialogmöten och samråd.

För Stockholmsmarknader AB,
Maria Wiberg, vd